

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö Rauhalinnan ranta-alueen ruoppauksesta, laivalaiturin ja pienvenelaiturin rakentamisesta sekä penkereen kunnostuksesta ja puhdistusruoppauksen pysyttäminen

243/58.581/2021

RAKYL § 183

Selostus: ISAVI/1023/2021

Hakemuksen muutoksen vuoksi Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää mm. Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta uudelleen lausuntoa otsikossa mainitusta hakemuksesta annettavaksi 13.12.2021 mennessä.

Suomen Liikekiinteistöt SLK Oy hakee vesilain mukaista lupaa uuden laivalaiturin ja pienvenelaiturin rakentamiseksi. Lisäksi lupaa haetaan laivalaiturin sekä pienvenelaiturin rakentamisen yhteydessä tarvittavalle ruoppaukselle (n. 7 000 m³). Lupahakemus koskee myös laiturille johtavan, jo kunnostetun maapenkereen pysyttämistä sekä laiturin länsipuolella tehtäviä ruoppauksia (n. 7 000 m³), jotka on jo osittain toteutettu (alle 500 m³). Jo osin toteutetun maapenkereen yhteyteen suunnitellun veneenlaskuluiskan rakentamisesta loppuun on luovuttu.

Hankkeen tarkoituksena on kehittää Rauhalinnan aluetta omistajan tavoitteiden mukaisesti. Hanke sijoittuu kiinteistölle Rauhalinna RN:o 740-547-11-1 ja Lehtiniemen osakaskunnan vesialueelle RN:o 740-876-39-1 Savonlinnan kaupungissa. Hakijan mukaan hanke aiheuttaa työnaikaista paikallista samentumista ja melua. Hanke ei aiheuta merkittävää haittaa veden laadulle, luonnonsuojelun tavoitteille tai kulttuuriperinnölle. Hanke parantaa Rauhalinnan saavutettavuutta pienveneillä, turvaa isompien alusten kulun laivalaituriin sekä palauttaa ranta-alueen virkistyskäyttöön. Hanke on tarkoitus toteuttaa mahdollisimman pian luvan saatua lainvoiman.

Lupahakemus kuulutetaan uudelleen aiemman kuulutuksen jälkeen tehdyn hakemuksen päivittämisen vuoksi. Lupahakemus on ollut aiemmin nähtävillä 16.4. - 24.5.2021.

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva rakennus- ja ympäristölautakunta päätti todeta lausuntonaan 12.5.2021 § 82 Suomen Liikekiinteistöt SLK Oy:n hakemuksesta Itä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavaa:

"Kyseessä on merkittävä matkailullinen hanke, joka rannan rakentamisen osalta on käynnistetty mahdollisesti jo ennen vesitalousluvan hakemista. Merkittävääkin hanke ei kuitenkaan oikeuta toimimaan näin. Hankkeen mittavuuden huomioon ottaen luvan hakeminen olisi pitänyt selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Aluehallintoviraston on kiinnitettävä huomiota tähän lainvastaiseen menettelyyn luparatkaisua antaessaan.

Töiden aloittamisesta ei ole ilmoitettu ainakaan vesilakia valvovana kuntatason viranomaisena Savonlinnassa toimivalle rakennus- ja ympäristölautakunnalle, joka näin ollen ei ole ollut tietoinen koko vesitaloushankkeesta eikä ole voinut omalta osaltaan valvoa sitä. Lautakunnalla ei ole tietoa, onko hankkeesta ilmoitettu vesilakia valvovalle valtion viranomaiselle, Etelä-Savon ELY-keskukselle vesilain mukaisen lupatarpeen selvittämiseksi.

Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa haetun luvan myöntämistä hankealueella tehtäviin toimenpiteisiin, mikäli luparatkaisussa otetaan huomioon seuraavia seikkoja:

Ruoppausvyöyksien osalta on suunnitelmia tarkennettava, minkä korkotasojärjestelmän mukaisia korkotasoja tarkoitetaan. On huomattava, että korkotasojen välillä on merkittäviä eroja (N_{60} ja N_{2000} -järjestelmien välinen ero on Savonlinnassa noin 27 cm). Tämä vaikuttaa syntyvien ruoppausmassojen määriin huomattavasti.

Hakemuksen tarkoittamien kiinteistöjen tunnuksot olisi syytä tarkistaa (kahdella kiinteistöillä on sama rekisterinumero ja toisaalta yhdellä kiinteistöllä kaksi rekisterinumeroa).

1970-luvulla rakennetun, nyt jo huonokuntoisen puulaiturin jättämistä uuden laiturin taustatäytön sisään kannattaisi vielä harkita. Puulaiturin rakenteet lahotessaan voivat aikanaan aiheuttaa taustatäytössä korjausta vaativia painaumuksia.

Hankkeella ei saa vaarantaa alueen kulttuurihistoriallisia arvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja eläin- ja kasvilajia tai niiden esiintymispaikkoja.

Ennen luvan myöntämistä hankealueella on vaadittava tehtäväksi kattava luontoselvitys. Viitasammakko ja mahdollisesti myös lampikorennot ovat hankealueen lajeja. Maastotarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että ranta-alueella on jo puhdistettu kaislikkoa poistamalla laiturille johtavan penkereen länsipuolelta ainakin uuden rantasaunan edustalta ja mahdollisesti myös laiturille johtavan penkereen itäpuolelta rakennettaessa veneluiskalle johtavaa louhepengertäytettä (vrt. hakemuksen mukaan hankkeella on tarkoitus ... palauttaa pahoin kaislittunut ranta virkistyskäyttöön).

Viitasammakko- ja mahdollisesti myös lampikorentoesiintymien takia luonnonsuojelulakia valvovan Etelä-Savon ELY-keskuksen olisi syytä tarkistaa ilmavalokuvista, millainen kaislikko laiturille johtavan penkereen molemmin puolin on ollut, koska penkereen toisella puolella kaislikossa "pulputtivat" viitasammakot 3.5.2021.

Mahdollisesti vesistön veden laatua työn aikana heikentävät ja ympäristölle mahdollisesti häiriötä aiheuttavat rakennustyöt vesialueella tulee tehdä vesistön vilkkaimman virkistyskäyttöajan ulkopuolella 1.10. - 30.4. Hienojakoisia ruoppausmassoja ei tule sallia läjitettäväksi vesistöön eikä rannan välittömään läheisyyteen keskiylivedenkorkeuden alapuolelle.

Hankkeen vaikutuksia vesistössä on tarkkailtava vähintään aistinvaraisesti ja tarvittaessa vesinäytteenotolla. Mikäli rakentamistöistä aiheutuu vähäistä suurempaa samentumishaittaa, on ryhdyttävä tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin työtapojen muuttamiseksi sellaisiksi, että lisäsamentuminen voidaan ennalta ehkäistä ja / tai suojarakenteiden rakentamiseksi samentumishaitan leviämisen estämiseksi. Luvan saaja on korvausvastuussa töistä ulkopuolisille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja haitoista.

Rakentamiseen on käytettävä tarkoitukseen sopivia puhtaita kivi- ja muita maa-aineksia. Töiden valmistuttua hankealue on maisemoitava kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön sopivalla tavalla. Rantapenkereet on suojattava vedenkorkeuden vaihtelujen, aallokon ja jään kulutusta vastaan vanhoihin suojausrakenteisiin sopeutuvalla tavalla.

Laituri- ja pengerrakenteet on pidettävä luvan mukaisessa kunnossa.

Töiden aloittamisesta ja hankkeen valmistumisesta on ilmoitettava Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle."

Uudelleen kuulutus ja hakemusasiakirjat pidetään nähtävillä 5.11. - 13.12.2021 aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa:
<https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/1943827>

Hakemuksen täydennys asiassa ISAVI/1023/2021 on esityslistaliitteenä A ja muutos Rev. B: tarkennetut luvat pvm. 12.10.2021 esityslistaliitteenä B.

Lisäksi ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), voivat tehdä muistutuksen asiasta. Muilla kuin asianosaisilla on tilaisuus ilmaista mielipiteensä.

Muistutus tai mielipide pyydetään toimittamaan viimeistään 13.12.2021. Tieto päätöksen antamisesta (pätöksen tiedoksianto-kuulutus) tullaan lähettämään sähköpostitse niille muistuttajille / mielipiteen esittäneille, jotka ovat asioineet sähköisesti.

(Valmistelu: ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen puh. 044 417 4685)

Ympäristöpäällikön esitys:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena

Hankkeella ei saa vaarantaa luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja eläin- ja kasvilajia tai niiden esiintymispaikkoja.

Ennen luvan myöntämistä hankealueelta on vaadittava tehtäväksi kattava luontoselvitys. Viitasammakko ja mahdollisesti myös sudenkorentolajeista lampikorennot ovat hankealueen lajeja. Hakemussuunnitelmasta 12.10.2021 (Revisio C) ei käy ilmi, milloin lähdeviitteen 4 luontoselvitys on tehty. Selvitys käsittelee vain viitasammakon, ei sudenkorentolajien esiintymistä alueella. Kattava luontoselvitys edellyttää useana ajankohtana vuoden aikana alueella tehtäviä luontokartoituksia. Esimerkiksi viitasammakko ja sudenkorennot ovat havaittavissa eri aikoina kesäkautta. Koska lausunnon kohteena olevista asiakirjoista ei käy selville, onko selvitys tehty sudenkorentojen esiintymisaikana, lautakunta kyseenalaistaa luontoselvityksen kattavuuden ottaen huomioon, että lampikorennot Luontodirektiivin lajeina ovat Savonlinnan seudulla vastaavanlaisissa ruovikossa lähes kaikkialla esiintyvä lajiryhmä.

Maastotarkastelun perusteella vaikuttaa siltä, että ranta-alueella on jo puhdistettu kaislikkoa poistamalla laiturille johtavan penkereen länsipuolelta ainakin uuden rantasaunan edustalta ja mahdollisesti myös laiturille johtavan penkereen itäpuolelta rakennettaessa veneluiskalle johtavaa louhepengertäytettä (vrt. hakemuksen mukaan hankkeella on tarkoitus ... palauttaa pahoin kaislittunut ranta virkistyskäyttöön).

Hakemussuunnitelman 12.10.2021 (Revisio C) kohdassa 2 Veneenlaskuramppi on todettu, että "ramppi sijoittuu ... kohtaan, joka on ruopattu aikaisempien omistajien aikana ilmeisesti alkuperäisen penkereen rakentamisen yhteydessä". Näin on voitu tehdä vuosikymmeniä sitten, mutta 3.5.2021 Savonlinnan kaupungin ympäristöpäällikön käydessä paikalla rampin ympäristö oli kaislikosta puhdistettu myös aivan viime aikoina, ts. luvan hakijan hankkeiden yhteydessä.

Viitasammakko- ja mahdollisesti myös lampikorentoesiintymien takia

lupaviranomaisen sekä luonnonsuojelulakia valvovan viranomaisen olisi syytä tarkistaa ilmavalokuvista, millainen kaislikko laiturille johtavan penkereen molemmiin puolin on ollut ennen luvan hakijan ryhtymistä luvatta hankkeen toteuttamiseen, koska ainakin penkereen itäpuolella kaislikossa "pulputti" vain jokunen viitasammakko 3.5.2021 Savonlinnan kaupungin ympäristöpäällikön käydessä paikalla.

Hakemussuunnitelman 12.10.2021 (Revisio C) kannen valokuvaa verrattaessa lupahakemusasiakirjoihin liitettyyn piirrosnumeroon 32010A03.101B (pvm. 5.2.2021) näyttää osoittavan, että lupaa haetaan myös penkereen itäpuolelle tehtyjen ruoppausten jälkeiseen tilanteeseen, vaikka rakennettu veneenlaskuramppi poistetaankin lupaa haettavista kohteista.

Lautakunta on eri mieltä Hakemussuunnitelmassa 12.10.2021 (Revisio C) kohdassa 8 Luvan myöntämisen oikeudelliset edellytykset esitetyn näkemyksen kanssa, "ettei hanke heikennä Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja (LSL 6 luvun 49 §)". Tehdyt rannan ruoppaukset ja niiden mahdollinen jatko heikentävät lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ainakin viitasammakon ja mahdollisesti alueella esiintyvien lampikorentojen osalta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet: Itä-Suomen aluehallintovirasto, www.avi.fi/sahkoiset-lomakkeet